

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA DONJA VOĆA
-Općinski načelnik-

KLASA: 363-04/19-01/01
URBROJ: 2186-014-19-05
Donja Voća, 10.06.2019.

IZVJEŠĆE o provedenom postupku javne rasprave za

Plana razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa na području
Grada Lepoglava i općine Bednja, Cestnica, Donja Voća, Klenovnik, Maruševec, Petrijanec i Vinica

Nositelj Projekta:	Općina Donja Voća
Javna rasprava održana:	09.05.-07.06.2019.
Dokument na javnoj raspravi:	Plana razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa na području Grada Lepoglava i općine Bednja, Cestnica, Donja Voća, Klenovnik, Maruševec, Petrijanec i Vinica Prilog 1. Upitnik za operatore prisi
Internetska stranica na kojoj je objavljena ponovljena javna rasprava:	www.voca.hr
Broj zaprimljenih komentara:	2
Naziv zainteresirane javnosti koja je dostavila svoja očitovanja na predmet javne rasprave i ostale komentare vezane uz projekt	A1 Hrvatska d.o.o. , Vrtini put 1, 10000 Zagreb HRVATSKI TELEKOM d.d. , Roberta F. Mihanovića 9, 10110 Zagreb

KOMENTARI ZAPRIMLJENI U JAVNOJ RASPRAVI

Komentar dostavio: Općina Donja Voća

Komentar dostavio: HT

1.) PRIJEDLOG OPCIJE IZVEDBE PROJEKTA PO INVESTICIJSKOM MODELU „A“ (PRIVATNI DBO)	
HT predlaže NP-u da po okončanju javne rasprave nacрта PRŠI-a donese odluku da se ovaj Projekt provodi po investicijskom modelu A. HT smatra kako ce se u investicijskom modelu „A“ implementirati najefikasnija NGA mreža s najnižim investicijskim troškovima iz razloga što privatni operatori posjeduju dugogodišnja odgovarajuca znanja, iskustva i vještine za projektiranje i izgradnju NGA mreža, a što ce u konačnici rezultirati povoljnijim projektnim prijedlozima u iznosu ukupne investicije, manjim apsolutnim traženim iznosom državnih potpora i vecim relativnim privatnim udjelom. Stoga, HT predlaže izvedbu Projekta putem investicijskog modela „A“ (privatni DBO) te iskazuje interes za sudjelovanjem u Projektu po investicijskom modelu „A“ izvedbe Projekta.	Primijeno na znanje
2.) PROCES ODABIRA I UGOVARANJA U PROJEKTU	
HT snažno preporuča da se svi dijelovi PRŠI-a usklade (gdje je primjenjivo) s odredbama koje su navedene u objavljenom javnom pozivu za iskaz interesa za sudjelovanje u postupku pred-odabira na temelju odobrenih Planova razvoja širokopojasne infrastrukture, a vezano za odabir prihvatljivih prijavitelja te ispunjavanje kriterija za prijavu na Ograničeni poziv na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava "Izgradnja mreža sjedeće generacije (NGN)/pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA) u NGA bijelim područjima" ¹ , što se osobito tiče procesa odabira i ugovaranja privatnog operatora u investicijskom modelu „A“, a posljedično i procesa (javne) nabave u projektima.	Sve preporuke primjenjivane se u konačnoj verziji PRŠI
3.) DEFINIRANJE BROJA I VRSTE KORISNIKA NA PROJEKTU	
HT naglašava kako je nužno da se prije slanja na odobrenje konačne verzije PRŠI-a od strane jedinica lokalne samouprava na prostornom obuhvatu Projekta prikupe iscrpne i točne informacije o svim adresama i stanovima na istima odnosno o broju i vrstama korisnika razdijeljeno na kucanstva, poslovne i javne korisnike, odnosno da Nositelji Projekta sve podatke prikupljene tijekom javne rasprave od operatora unese u zadani predložak od strane Nositelja ONP-a („Predložak tablice za rezultate mapiranja“) ² .	Primijeno na znanje. Adrese su uskladjene (i uparene) sa adresama koje je HT primio od DGU

<p>Navedene podatke će također biti nužno dostaviti od strane Nositelja Projekta prilikom predaje Izjave o iskazu interesa za sudjelovanje u svim koracima postupka dodjele bespovratnih sredstava za Izgradnju mreža sljedeće generacije (NGN)/pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA) u NGA bijelim područjima (dalje u tekstu: Izjava), a koju ce potpisivati osoba za zastupanje Nositelja Projekta, koja će time pod „materijalnom i kaznenom odgovornošću" izjavljivati da su podaci o broju i vrsti korisnika točno takvi kakvi su i navedeni unutar Izjave. Također, podaci koji će biti navedeni u prethodnoj Izjavi biti će uz prethodno danu privolu Nositelja Projekta dostavljeni potencijalnim prijaviteljima (operatorima u investicijskom modelu „A") te je s toga aspekta nužno da ista sadrži točne podatke kako bi operatori pripremili konkurentne i efikasne ponude za ovaj konkretni PRŠI.</p>	
<p>4.) POSTUPAK VERIFIKACIJE BOJA PODRUČJA I OBUHVAT PROVEDBE PROJEKTA</p> <p>HT je u svrhu detaljne verifikacije boje područja i ciljanog obuhvata provedbe Projekta kupio od Državne geodetske uprave (dalje u tekstu: DGU) grafičke podatke iz područnih registara prostornih jedinica o kućnim brojevima na području prostornog obuhvata provedbe Projekta. HT je dana 30.5.2019. zatražio Nositelja Projekta putem poruke elektroničke pošte molbu za dostavom koordinata za 5.366 adresa koje HT nije pronašao u DGU. Nositelj Projekta nije dostavio traženo, a s obzirom da se radi o velikom broju adresa, HT je u svrhu provedbe postupka mapiranja koje je kao takvo krucijalno za formiranje finalne verzije PRŠI-a, u Prilog 1. Uпитnik za operatore upisao sve adrese iz prostornog obuhvata ovog Projekta koje se nalaze u DGU i dodijelio im boju područja tj. proveo postupak mapiranja. HT je Prilog 1. Uпитnik za operatore ispunio na temelju raspoloživih mjerenja postojecih širokopojasnih linija i na temelju predikcije minimalnih dostupnih brzina za ostale adrese koje HT ne prepoznaje kao svoje korisnike.</p>	<p>Adrese smo Uparili i uparene vraćamo HT</p>
<p>HT traži da se sve adrese (korisnički objekti) za koje je naznačeno da je dostupna brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa od najmanje 30 Mbit/s isključuje iz ciljanog obuhvata provedbe Projekta, a s obzirom da navedene adrese predstavljaju tzv. siva područja, a čije su financiranje javnim sredstvima nije dozvoljeno u OPKK.</p> <p>Imajući u vidu kako ce se konačna odluka o investicijskom modelu provedbe ovoga Projekta donijeti prije zaključenja konačnog PRŠI-a od strane Nositelja Projekta (str. 2. nacrta PRŠI-a), pri čemu je model A (Privatni DBO) jedan od mogućih modela izvedbe Projekta, a kojeg u konačnici i predlaže HT, HT predlaže da se ovo poglavlje u konačnom PRŠI-u u potpunosti prikaže odnosno uskladi s uputom NOP-a o demarkacijskim točkama od 28. veljače 2019. (KLASA: 302-03/18-04/01; URBROJ: 376-13-19-2)^[1], slijedom koje je u fazi javne rasprave potrebno prikupiti:</p> <p>a. Od OIV-a: plan izgradnje NP-BBI agregacijske infrastrukture, koji sadrži popis naselja iz obuhvata PRŠI-ja u kojima se planira uspostaviti agregacijske čvorove i planirane trase za povezivanje tih čvorova</p>	<p>Slazemo se</p>

<p>b. Od operatora: predložene lokacije demarkacijskih točaka (na razini naselja). Slijedom navedenog skrećemo pažnju na dijelove teksta koji u bitnom odstupaju od navedene NOP-ove upute te ih je nužno korigirati, a kako bi se izbjegli naknadni nespoznamci u daljnjim fazama provedbe programa. Naime, u dijelu „POSEBNA NAPOMENA“ potrebno je brisati sljedeće stavke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „ U svakom naselju u kojem je planirana demarkacijska točka, trajno omogućiti pristup pasivnim dijelovima pristupne mreže (kabelskoj kanalizaciji, nadzemnoj mreži stupova, neosvjetljenim nitima, vanjskim kabinetima) “ iz razloga što navedene obveze nije propisana niti u jednom od programa (niti u ONP-u, niti u NP-BBl-u), kao niti u važećoj Uputi o demarkacijskim točkama. - „ U najmanje jednoj demarkacijskoj točki postaviti aktivnu opremu kojom će se omogućiti pristup agregacijskoj mreži u čvoru prioritete razine 1 na aktivnom sloju“, <p>a s obzirom da navedeno nije u skladu sa NOP-ovom uputom, niti je isto moguće implementirati.</p> <p>Nadalje, vezano na Uputu, HT dostavlja inicijalni prijedlog demarkacijskih točaka na razini naselja (koje bi HT implementirao u okviru svog rješenja), koji smatramo da treba biti integriran u konačni tekst PRŠI-ja, u sklopu objedinjavanja prijedloga i ostalih potencijalno zainteresiranih Operatora, ukoliko se donese odluka o izboru investicijskog modela A ili C.</p> <p>S obzirom na geografski položaj naselja, veličinu naselja odnosno potencijalni broj krajnjih korisnika/korisničkih jedinica u naseljima, te postojecu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu HT-a koju je moguće iskoristiti u Projektu, HT u svom rješenju predlaže formiranje 10 demarkacijskih točaka u Projektu.</p> <p>Prema trenutnim planovima i raspoloživim tehnološkim resursima predložene demarkacijske točke nalaze se na lokaciji planiranih pristupnih čvorova FTTH tehnologije, koji su spojeni svjetlovodnim kabelom na postojecu agregacijsku mrežu HT-a kako je ispod navedeno u Tablici 1.</p>	<p>Primljeno na znanje</p>
---	-----------------------------------

Imajući u vidu kako će se konačna odluka o investicijskom modelu provedbe ovoga Projekta donijeti prije zaključenja konačnog PRŠI-a od strane Nositelja Projekta (str. 2. nacrt PRŠI-a), pri čemu je model A (Privatni DBO) jedan od mogućih modela izvedbe Projekta, a kojeg u konačnici i predlaže HT, HT predlaže da se ovo poglavlje u konačnom PRŠI-u u potpunosti prikaže odnosno uskladi s uputom NOP-a o demarkacijskim točkama od 28. veljače 2019. (KLASA: 302-03/18-04/01; URBROJ: 376-13-19-2)^[1], slijedom koje je u fazi javne rasprave potrebno prikupiti:

- a. Od OIV-a: plan izgradnje NP-BBl agregacijske infrastrukture, koji sadrži popis naselja iz obuhvata PRŠI-ja u kojima se planira uspostaviti agregacijske čvorove i planirane trase za povezivanje tih čvorova
- b. Od operatora: predložene lokacije demarkacijskih točaka (na razini naselja).

Slijedom navedenog skrećemo pažnju na dijelove teksta koji u bitnom odstupaju od navedene NOP-ove upute te ih je nužno korigirati, a kako bi se izbjegli naknadni nesporazumi u daljnjim fazama provedbe programa. Naime, u dijelu „POSEBNA NAPOMENA“ potrebno je brisati sljedeće stavke:

- „ U svakom naselju u kojem je planirana demarkacijska točka, trajno omogućiti pristup pasivnim dijelovima pristupne mreže (kabelskoj kanalizaciji, nadzemnoj mreži stupova, neosvjetljenim nitima, vanjskim kabinetima) “ iz razloga što navedene obveza nije propisana niti u jednom od programa (niti u ONP-u, niti u NP-BBI-u), kao niti u važećoj Uputi o demarkacijskim točkama.

- „ U najmanje jednoj demarkacijskoj točki postaviti aktivnu opremu kojom će se omogućiti pristup agregacijskoj mreži u čvoru prioritetne razine 1 na aktivnom sloju“,

a s obzirom da navedeno nije u skladu sa NOP-ovom uputom, niti je isto moguće implementirati.

Nadalje, vezano na Uputu, HT dostavlja inicijalni prijedlog demarkacijskih točaka na razini naselja (koje bi HT implementirao u okviru svog rješenja), koji smatramo da treba biti integriran u konačni tekst PRŠI-ja, u sklopu objedinjavanja prijedloga i ostalih potencijalno zainteresiranih Operatora, ukoliko se donese odluka o izboru investicijskog modela A ili C.

S obzirom na geografski položaj naselja, veličinu naselja odnosno potencijalni broj krajnjih korisnika/korisničkih jedinica u naseljima, te postojecu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu HT-a koju je moguće iskoristiti u Projektu, HT u svom rješenju predlaže formiranje 10 demarkacijskih točaka u Projektu.

Tablica 1. Prijedlog lokacija demarkacijskih točaka

GRAD/OPĆINA/NASELJE	ADRESA	KOORDINATE ³
BEDNJA	TRAKOŠČANSKA 2	460116, 5121094
CESTICA	DRAVSKA 1	471323, 5136703
DONJA VOČA	DONJA VOČA 26	469757, 5129012
KLENOVNIK	KLENOVNIK 8	467192, 5125600
KOŠKOVEC	KOŠKOVEC BB	474146, 5123133
LEPOGLAVA	TRG KRALJA TOMISLAVA 9	465133, 5118818
MARUŠEVEC	MARUŠEVEC 17	475919, 5127495
PETRIJANEC	VLADIMIRA NAZORA 106	478855, 5134139
VINICA	OPEČKA 33	473248, 5132766
DONJA VIŠNJIČA	DONJA VIŠNJIČA 19 A	462714, 5128365

Primljeno na znanje

<p>HT ce u fazi projektiranja ovisno o konačnom obimu projekta i primijenjenim tehnološkim rješenjima pravovremeno planirati i transparentno informirati OIV o konačnom prijedlogu demarkacijskih točaka, te sve ostale informacije vezane uz mogućnost pristupa istim, u skladu za zahtjevom iz Upute o demarkacijskim točkama.</p> <p>Nadalje, HT posjeduje agregacijsku mrežu koja uz određenu nadogradnju može osigurati potrebne kapacitete tražene unutar Projekta. Usluga agregacijskog povezivanja ce se temeljiti na Ethernet tehnologiji</p>	
<p>5.) STRUKTURA I RAZINA MALOPRODAJNIH PAKETA</p>	<p>Slazemo se</p>
<p>HT smatra da je planirana zahtijevana minimalna razina pružanih maloprodajnih usluga na NGA širokopojasnoj mreži prihvatljiva ukoliko će predloženi veleprodajni uvjeti i naknade koji će proizaci iz Projekta biti u skladu s veleprodajnim uslugama koje HT nudi u tom trenutku i koje su kao takve regulirane od strane HAKOM-a.</p>	
<p>6.) VELEPRODAJNI UVJETI PRISTUPA</p>	
<p>Za sve skupine područja koja se navode u javnoj raspravi, HT ce ponuditi veleprodajne usluge u Projektu u skladu s veleprodajnim uslugama navedenima u poglavlju 2.6.1 ONP-a (<i>Obvezni skup podržanih veleprodajnih usluga</i>).</p> <p>Takoder, HT ce izračunati veleprodajne naknade za sve veleprodajne usluge u skladu s opisanim postupkom određivanja veleprodajnih naknada u poglavlju 2.6.2 ONP-a (<i>Pravila određivanja i nadzora veleprodajnih naknada</i>). Takoder, HT vezano za podržane veleprodajne usluge i određivanje veleprodajnih naknada dopunjuje kako slijedi.</p> <p>Veleprodajne usluge sukladno ONP-u koje ce HT nuditi temelje se na popisu veleprodajnih usluga iz SDPŠMa⁴, odnosno nizu veleprodajnih usluga koje su trenutno propisane HT-u u sklopu regulatornih mjera od strane HAKOM-a.</p> <p>Popis veleprodajnih usluga koje HT ima namjeru nuditi na područjima koji su obuhvaceni s javnom raspravom strukturiran je sukladno mogućim tehnološkim rješenjima koja ce biti primijenjena u projektima, uz uvažavanje postojećeg stanja na tržištu i interesa ostalih operatora za pristup novoizgrađenim pristupnim mrežama.</p> <p>Trenutna regulacija veleprodajnog tržišta, a koja je zahvacena izgradnjom NGA mreža je pokrivena s slijedecim Standardnim ponudama u kojima su opisani uvjeti korištenja te veleprodajne cijene korištenja HT infrastrukture određene od strane HAKOM-a za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pristup elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi zasnovanoj na bakrenoj infrastrukturi i tehničkim prostorima - Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. za izdvojenog pristupa lokalnoj petiji: • Pristup elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi zasnovanoj na bakrenoj infrastrukturi i tehničkim prostorima - Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. za pristupa petiji: • Pristup širokopojasnoj elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi na aktivnoj opremi - Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. za pristupa: • Pristup elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i povezanoj opremi (Kabelska kanalizacija) - Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske 	<p>Primljeno na znanje</p>

<p>infrastrukture i povezane opreme (kabelske kanalizacije) Hrvatskog Telekoma d.d.: https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovniveleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pristup pasivnoj pristupnoj svjetlovodnoj mreži za svjetlovodne distribucijske mreže -Standardna ponuda Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu pristupa pasivnoj pristupnoj svjetlovodnoj mreži na lokaciji distribucijskog čvora za svjetlovodne distribucijske mreže: https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovniveleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude <p>Visine veleprodajnih naknada i pripadajući uvjeti isporuke usluga u projektima odgovaraju vrijednostima i uvjetima isporuke istih ili usporedivih usluga na području Republike Hrvatske na kojima HT posluje pod reguliranim tržišnim uvjetima određenima od strane HAKOM-a, što obuhvaća i naknade i uvjete koji su propisani kroz regulatorne mjere HAKOM-a. Time se postavljaju jednaki uvjeti poslovanja za sve operatore na cijelom području Republike Hrvatske i izbjegava situacija u kojoj bi u različitim područjima Republike Hrvatske vrijedile različiti veleprodajne cijene i uvjeti. U slučaju da u budućem razdoblju provedbe projekata, u sklopu regulatornih mjera vezanih za NGA mreže, budu propisane ili se budu nudile nove veleprodajne usluge, HT će iste uključiti u skup veleprodajnih usluga NGA mreža izgrađenih uz potpore.</p>	
<p>7.) KORIŠTENJE POSTOJEĆE INFRASTRUKTURE</p> <p>HT ovim putem dostavlja preciznije podatke o</p> <p>a. trasama i slobodnim kapacitetima kabelske kanalizacije, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima predmetne kabelske kanalizacije;</p> <p>HT napominje da su traženi podaci regulirani i dostupni na sljedeći način:</p> <p>Standardna ponuda Hrvatskog Telekoma d.d. o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (kabelske kanalizacije) Hrvatskog Telekoma d.d. (dostupna na https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovniveleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude na https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovniveleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude poveznici: https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovniveleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude)</p> <p>HT kontinuirano snima postojeću EKI te ažurira EKI online bazu podataka na način kako je regulirano od strane HAKOM-a. Dinamika i rokovi snimanja postavjeni su od strane HAKOM-a i usuglašeni s HT-om.</p> <p>b. trasama, odnosno položajima stupova nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima predmetnih stupova;</p> <p>Podaci su dostupni u sklopu Standardne ponude koja se navodi u prethodnoj točki a.</p> <p>Uvjeti i naknade nisu regulirani i trenutno HT nema u ponudi uslugu pristupa slobodnim kapacitetima nadzemnih stupova. U planu je raspisivanje uvjeta i naknada koje će biti izračunate sukladno troškovima prema troškovnom modelu „odozdo prema gore“ te će iste biti tržišno usmjerene.</p> <p>HT će dostaviti uvjete i naknade nakon što budu definirane i odobrene od strane Uprave HT-a.</p>	<p>Primljeno na znanje</p>

<p>c. položajima antenskih stupova bežičnih mreža, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnom prostoru na predmetnim stupovima;</p> <p>Podaci su javno dostupno putem sljedećeg linka: http://mapiranje.hakom.hr/.</p> <p>Uvjeti i naknade nisu regulirani već HT za isto ima komercijalne uvjete i naknade. Zakup prostora na antenskim stupovima HT-a je moguć uz prethodnu provjeru svih parametara lokacije, a prvenstveno ovisi o opremi koja se želi postaviti na antenske stupove. Provjere koje je nužno obaviti obuhvaćaju provjeru statike stupa obzirom na povećano opterećenje, provjeru raspoloživog prostora u kontejneru/prostoriji u kojem se postavlja oprema, provjeru dostatnosti zakupljene električne snage, provjeru radiofrekvencijske kompatibilnosti s postojećim uređajima na lokaciji te provjeru postoji li eventualni iskaz interesa nekog od mobilnih operatora za tu lokaciju. U zasebnom dokumentu, naznačenom kao strogo povjerljivi dokument, HT u Prilogu 2. dostavlja komercijalni cjenik za prethodno navedenu uslugu zakupa. HT ovim putem traži da se isti tretira kao povjerljivi.</p> <p>d. postojećim mrežnim čvorovima i pripadnom slobodnom prostoru za smještaj (kolokaciju) opreme, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnom prostoru u predmetnim čvorovima;</p> <p>HT napominje da su traženi podaci regulirani i dostupni na sljedeći način:</p> <p>Standardna ponuda Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dostupna na web poveznici: https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude)</p> <p>e. postojećim trasama svjetlovodnih kabela i pripadnim slobodnim kapacitetima (broj neosvijetljenih niti), zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima (neosvijetljenim nitima) predmetnih svjetlovodnih kabela;</p> <p>HT naglašava da obaveza davanja pristupa neaktivnim svjetlovodnim vlaknima (dark fiber) ne podliježe za jezgreni i agregacijski dio elektroničke komunikacijske mreže mora biti riješen u sklopu NPBI projekta. Radi ovaj dio elektroničke komunikacijske mreže mora biti riješen u sklopu NPBI projekta. Radi transparentnosti, pristup neaktivnim svjetlovodnim vlaknima (dark fiber) odnosi se prvenstveno na spajanje aktivne opreme operatora korisnika u backhaul dijelu mreže (spajanje aktivnog pristupnog čvora s agregacijskom mrežom), a u slučaju da ne postoji slobodan prostor u cijevima EKI za uvlačenje kabela od strane Operatora korisnika te spajanju lokacije distribucijskog čvora u pristupnoj mreži s aktivnom opremom Operatora korisnika - „feeder“ (ONT pristupni čvor).</p> <p>Traženi podaci regulirani su i dostupni na sljedeći način: Standardna ponuda Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dostupna na web poveznici: https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude)</p> <p>f. postojećim trasama mreže bakrenih parica, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup mreži bakrenih parica.</p>	
--	--

<p>HT napominje da su traženi podaci regulirani i dostupni na sljedeći način: Standardna ponuda Hrvatskog Telekomu d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petiji (dostupna na web poveznici: https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude) - usluga najma petije (ULL) te najam podpetije.</p>	
<p>8.) CILJEVI PROJEKTA</p> <p>Vezano za određen cilj Projekta u Tablici 3.3 (Mjerljivi ciljevi projekta na području Konzorcija) prema kojem je potrebna pristupna brzina veća ili jednaka od 1 Gbit/s za 50% domaćinstava HT ističe kako je upitna stvarna potreba za pristupnom brzinom većom ili jednakom od 1 Gbit/s za korisničke jedinice koje nisu poduzetničke zone ili javni korisnici. HT dodatno napominje da ovako definiran cilj Projekta potpada u sadržaj dokumenta „Connectivity for a Competitive Digital Single Market — Towards a European Gigabit Society“ (dalje u tekstu: EGS), a kojim je Europska komisija 16. rujna 2016. godine predložila Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije, između ostalog, revidiranje ciljeva Digitalne agende za Europu (dalje u tekstu: DAE) na način da se kao cilj postavi i dostupnost gigabitnih brzina (gigabit connectivity) i to do 2025. godine. Navedeni prijedlog Europske komisije je još uvijek u zakonodavnoj proceduri te se, s obzirom da još uvijek nije usvojen, ne može smatrati relevantnom pravnom osnovom za provedbu ovog programa. Stoga, HT naglašava kako postavljeni cilj ovoga Projekta izlazi iz okvira ciljeva DAE i ONP-a odnosno potpada u okvir ciljeva dokumenta EGS-a koji još uvijek nije formalno usvojen, a jednom i kada bude ce najvjerojatnije predstavljati krovni strateški dokument na razini Europske Unije po kojem ce zemlje članice postavljati ciljeve u operativnim programima za sljedeće programske razdoblje. U trenutnom programskom razdoblju projekti relevantni za su-financiranje su oni koji u sebi sadrže ciljeve DAE i ONP-a odnosno ciljeve iz OPKK, te je oportuno da ciljevi PRŠI-a budu postavljeni unutar granica Kriterija za odabir operacija i pripadajuću metodologiju u okviru OPKK, PO 2, IP 2a, SC 2a1.⁵</p>	<p>Uzeto na uznanje i poštivano u konačnoj verziji PRŠI</p>
<p>9.) NEPOSTOJEĆI KOMERCIJALNI INTERES HT-A</p> <p>HT napominje kako je netočan navod u poglavlju 4.5. nacrta PRŠI-a u kojem je navedeno kako je HT u javnoj raspravi iskazao komercijalni interes, prvenstveno iz razloga što je ovo Projektat koji je po prvi puta postavljen operatorima na javnu raspravu odnosno mapiranje boja područja te HT do sada nije ni bio u mogućnosti iskazati komercijalni interes za ulaganja na prostornom obuhvatu Projekta. S druge strane, operatori mogu interes za privatnim ulaganjima iskazati upravo sada tijekom trenutnog trajanja javne rasprave Projekta, međutim HT ovim putem ističe kako ne iskazuje komercijalni interes za ulaganja na ovom Projektu.</p>	<p>Ispričavamo se za grešku u PRŠI</p>
<p>10.) KOMENTARI NA POGLAVLJE 5.6 NACRTA PRŠI „TEHNIČKE KARAKTERISTIKE ŠIROKOPOJASNE MREŽE“</p> <p>Vezano uz zahtjeve: „U slučaju planiranja i gradnje otvorenih širokopojasnih mreža s bežičnom tehnologijom, potrebno je osigurati pokrivanje zajedničkih potreba po pojasnjoj širini svih zainteresiranih konačnih korisnika na tom</p>	<p>Primljeno na znanje</p>

<p><i>području i mogućnost povećanja potrebne pojasne širine za tri puta od trenutne zajedničke potrebe po pojasnoj širini svih zainteresiranih korisnika na tom području", kao i „ U slučaju planiranja i gradnje otvorene širokopojasne mreže s bakrenim vodovima je potrebno osigurati pokrivanje trenutnih zajedničkih potreba po pojasnoj širini svih zainteresiranih konačnih korisnika na tom području i mogućnost povećanja potrebne pojasne širine tri puta veće nego što je zajednička potreba za pojasnom širinom svih zainteresiranih korisnika na tom području", HT smatra kako nije jasno navedeno o kojim se kapacitetima radi (iz navoda moglo bi se zaključiti da radi o „dimenzioniraju" tzv. „backhaul" kapaciteta), pri čemu također nije jasno što se koristi kao ulazni podatak za procjenu „pojasne širine trenutnih zajedničkih potreba". Smatramo da je dimenzioniranje „backhaul" kapaciteta, moguće jedino na način da isti mora u konačnici zadovoljiti ukupni promet koji bi generirali svi krajnji korisnici, a sukladno ciljevima Projekta. Vežano uz ostale tehničke uvjete, HT skreće pažnju da su određeni dijelovi teksta nejasni (npr. pojam djelitelja i njegovo dimenzioniranje s obzirom da isto ovisi o mjestu u mreži na kojem je isti postavljen, odnosno o broju krajnjih korisnika koji se opslužuju). Nadalje, dio vezan uz postavljanje plastificiranih shema u ormarima smatramo nepotrebnim definiranjem, a s obzirom da je način vođenja dokumentacije odgovornost vlasnika mreže, a kojeg ce vlasnik odrediti u skladu s internim pravilima buduceg funkcioniranja i održavanja mreže. Vežano za tražene uvjete za centralne točke navedene u odjeljku <i>Centralne točke</i>, HT napominje da trenutno na razini države nije zakonskim ili pod-zakonskim (provedbenim) aktom uređeno na koji način je potrebno osigurati uvjete centralnih točaka. Medutim, HT napominje da je svakako potrebno osigurati adekvatni prostor za smještaj demarkacijskog čvora, ali se ne slaže da nositelj Projekta definiira ovim putem (u nacrta PRŠI-a) uvjete koje moraju ispuniti prostori za čvorišta odnosno da određuje izostanak troška najma, a s obzirom da su uvjeti korištenja već definirani i javno dostupni unutar sljedece HT-ove standardne ponude: <i>Standardna ponuda Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petiji</i> (dostupno na: https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovnivjeleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude)</i></p>	
<p>11.) PREDNOSTI INVESTICIJSKOG MODELA „A" (PRIVATNI DBO)</p> <p>HT ističe kako je u poglavlju 6.3. nacrta PRŠI-a, na str. 235. netočno navedeno kako privatni operator unutar modela „A" (Privatni DBO) može ostvariti samo 25% potpore, što nece osigurati odgovarajući povrat na ulaganja te da se lako može dogoditi da privatni operator nece izgraditi mrežu. Naime, sukladno odredbama Ograničenog poziva⁶, u sva tri investicijska modela intenzitet državne potpore, odnosno financijski jaz (nedostatak potrebnih neto prihoda) računa se u okviru analize troškova i koristi (engl. <i>Cost-Benefit Analysis</i>) koja je sastavni dio Financijske i ekonomske analize (<i>Obrazac 4. Financijska i ekonomska analiza</i>) te unutar investicijskog modela „A" intenzitet državne potpore operatorima kao korisnicima državnih potpora može iznositi i do 56% od prihvatljivih investicijskih troškova projekta, a što jasni proizlazi iz Kriterija za odabir operacija i pripadajuću metodologiju u okviru OPKK, PO 2, IP 2a, SC 2a1.⁷</p>	<p>Uzeto u obzir i ispravljeno u konačnoj verziji PRŠI</p>

Komentar dostavio: A1

Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	
<p>AI Hrvatska d.o.o. Vrtni put 1 10000 Zagreb</p> <p>AI Hrvatska d.o.o. (u nastavku AI), dio Telekom Austria Grupe i tvrtke America Mobile, je operator u Republici Hrvatskoj sa 1,8 milijuna korisnika.</p> <p>AI je jedini tzv. greenfield operator u Hrvatskoj koji gradi i investira u mreže koje pružaju minimalne brzine od 100 Mbit/s što svjedoči i brojka da AI pruža mogućnost korištenja usluga ultra-brzog interneta za preko 500.000 kućanstava putem tzv. HFC tehnologije (kombinacije optičko-kabelske mreže) i FTTH tehnologije. AI je unazad skoro dvije godine dana objavio gradnju skoro 100 optičkih (FTTH) mreža o čemu se podaci mogu pronaći na stranici http://mapiranje.hakom.hr/hr-HR/SvietlovodnaMreza. Pri tome se od ukupno osamdesetak objava namjere gradnje FTTH svih operatora u RH u 2017 godini, 41 objava odnosi na AI.</p> <p>AI je lider u inovacijama na tržištu elektroničkih komunikacija u Republici Hrvatskoj, kao primjere navodimo razvoj svjetski poznate usluge SMS parking, Vip Over IP, Vipme Broadband (danas AI internet na bonove), Homebox i Vipme Homebox (danas AI Homebox na bonove), uslugu video poziva, I-ID glasovnu telefoniju, te jedan od najboljih operatora na svijetu po kvaliteti svoje mreže i usluga: dobitnik certifikata tvrtke P3 Communications. AI navedene usluge pruža putem najrazvijenijih tehnologija poput LTE, FTTI-I, HFC tehnologije. AI planira nastaviti svoje investicije U zadnje 4 godine s ponosom možemo reći da smo investirali više od 600 milijuna EUR-a sto je za posljedicu imalo povećanje tržišnog natjecanja uz smanjivanje cijena prvenstveno u urbanim područjima. Posebno smo ponosni što smo od prošle godine postigli smergiju sa METRONET TELEKOMUNIKACIJE d.d. što čini dodatni zamašnjak našim planovima u gradnji i korištenju optičkih mreža. Od 1. listopada 2018, godine METRONET TELEKOMUNIKACIJE d.d. prestale su postojati kao zaseban pravni subjekt te su postale dio AI Hrvatska d.o.o. Zadnje, ali ne stoga manje važno skrećemo Vam pažnju na činjenicu da je AI jedan od prvih dobitnika certifikata 'Poslodavac. Partner', te kompanija kojoj je jedan od najvažnijih poslovnih ciljeva društveno odgovorno poslovanje zbog čega kontinuirano ulaže u svoje korisnike i zaposlene te hrvatsko gospodarstvo, društvo znanja, kulturu, sport, okoliš i zdravlje. Skrećemo Vam pažnju da je prilikom izrade PRŠI-a i dokumentacije za nadmetanje nužno voditi računa o načelima tehnološke neutralnosti i kompetivnosti koja će omogućiti ravnopravnu tržišnu utakmicu, te jednak tretman svih potencijalnih partnera u projektu /ponudi telja. Pri tome je potrebno voditi računa o korištenju sredstava za izvedbu dugoročnih tehnoloških rješenja kojima će se ostvariti ne samo ciljevi DAH 2020 nego i DAE 2025 kao osnove za razvoj digitalnog društva i digitalne ekonomije u RI I.S lim u vezi slobodni smo Vam dostaviti dokument (Prilog 1 Ispunjenje DAE ciljeva), u kojem detaljno pojašnjavamo važnost ultra-brzog interneta kao redivijeta za daljnji razvoj Vašeg područja.</p>	Primljeno na znanje
Načelne primjedbe	

<p>U PRSI-ju nije definiran odabrani investicijski model. Prilikom odabira investicijskog modela potrebno je uzeti u obzir kompleksnost projekta s jedne strane, i raspoloživa znanja, iskustvo i investicijski potencijal s druge strane. Preporuka AI je da se kao investicijski model bira model <u>A Privatni model</u>, pa stoga u nastavku slijede komentari obzirom preporučeni investicijski model</p>	<p>Primljeno na znanje</p>
<p>Verifikacija boja područja i cilijani obuhvat projekta:</p> <p>Na navedenim područjima AI nije u mogućnosti pružiti širokopojasni pristup s brzinama od najmanje 30 Mbit/s na vlastitoj infrastrukturi.</p> <p>Na navedenim područjima AI ne planira poduzeti komercijalna ulaganja (bez državnih potpora) u pristupne mreže sljedeće generacije (NGA mreže).</p> <p>Obzirom na novu Uputu o demarkacijskim točkama, koja je izdana 28.02.2019. od strane NOPa i objavljena na NOP-ovim stranicama 01.03.2019., AI smatra da su uz predložene pasivne demarkacijske točke navedene u PRSI-ju, za potrebe izgradnje mreže dovoljan jedan MPop-a (demarkacijske točke sa aktivnom opremom) smještena u Donjoj Voći, koja može pokriti sve JLS-ove.</p>	<p>Primljeno na znanje</p>
<p>Primjedbe na pojedine članke općeg s obrazloženjem</p> <p>Vezano na PRŠL, poglavlje 5.9. Specifikacija akta zahtijevane minimalne razine pruženih maloprodajnih usluga, AI je spreman u potpunosti podržati zahtijevanu minimalnu razinu (40 Mbit/s u downloadu i 5 Mbit/s u upload-u pružanih maloprodajnih usluga na širokopojasnoj mreži), kao i brzine veće od navedenog minimuma.</p> <p>Obzirom da u svakodnevnom poslovanju dinamiku kretanja cijena određuje tržište, za očekivati je da će u budućem razdoblju maloprodajne cijene usluga širokopojasnog pristupa velikih brzina padati.</p>	<p>Primljeno na znanje</p>
<p>Veleprodajni uvjeti pristupa</p> <p>S obzirom da AI planira graditi NGA širokopojasnu mrežu temeljenu na FTTH i LTE rješenju, sve veleprodajne usluge navedene u Tablici 5-34 u poglavlju 5.10 PRŠL-ja koje su kompatibilne s navedenim tehnologijama bit će podržane. Pri definiranju dostupnih veleprodajnih usluga AI će voditi računa o svim obvezama operatora koje proizlaze iz ONP-a i primjenjivih zakonskih i podzakonskih propisa.</p> <p>Vežano tiz pravila određivanja i nadzora veleprodajnih naknada, AI ističe da je za većinu veleprodajnih usluga HAKOM već odredio iznose naknada te će sc iste, sukladno uputama iz ONP-a, smjernicama HAKOM-a o načelima veleprodajnog pristupa i veleprodajnog određivanja naknada te opisu iz poglavlja 5.10.1 PRSI-ja, primjenjivali i za veleprodajne usluge na novoizgrađenoj mreži. Pri tome AI ostavlja mogućnost određivanja i drugačijih naknada ovisno o tržišnim trendovima i razvoju određenih veleprodajnih usluga (primjerice bitstream u mobilnoj mreži) s</p>	<p>Primljeno na znanje</p>

<p>obzirom da se finalizacija izgradnje mreže očekuje 2023. godine, a ONP-om je određeno da je najkasnije 6 mjeseci prije nego mreža postane operativna potrebno s HAKOM-om Analizirati veleprodajni model i odgovarajuće naknade.</p>	
<p>Korištenje postojeće infrastrukture</p>	
<p>Na navedenom području obuhvata ovog projekta AI nema postojeće vlastite kabelske kanalizacije. Na navedenim područjima AI ima antenske stupove bežičnih mreža. Svi podaci prijavljeni su HAKOM-u i dostupni su na HAKOM-ovim internetskim stranicama na linku: http://mapiranje.hakom.hr/hr-HR/RadiiskePostaie#sthash.1b2a5Zn7.dpb Detaljni podaci nalaze se u Prilogu 2, te napominjemo da su povjerljivi i raspoloživi isključivo Nositelju projekta.</p>	<p>Primljeno na znanje</p>
<p>Javna nabava</p> <p>Sukladno objavljenom Pozivu za dostavu prijava ..Izgradnja pristupnih mreža sljedeće generacije u NGA bijelim područjima", kriteriji i postupak javne nabave nisu dio predmetnog Poziva za model A, te smatramo da isto nije potrebno dodatno komentirati.</p>	<p>Slazemo se</p>
<p>Okvirni financijski plan projekta</p> <p>AI skreće pažnju da u PRSI-ju nisu jasno definirane bitne pretpostavke za izradu poslovnog modela i financijskog plana projekta kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Smatramo da su ukupni investicijski troškovi prenisaki 2) Smatramo da su ukupni operativni troškovi prenisaki <p>Nositelju projekta skrećemo pozornost na gornje dvije točke koje su ključalne za pravilno procjenjivanje poslovnog modela. Posljedica korištenja krivih pretpostavki u izradi poslovnog modela dovodi do potencijalno značajnih odstupanja i nerealno niskih iznosa potpora koje će se planirati i tražiti za provedbu projekta, čime dolazi u pitanje opstojnost projekta.</p>	<p>Najprije da razjasnimo, da su prihodi i troškovi samo na nivou veleprodajnih usluga. Svi modeli izgradnje (A,B,C) su računani na veleprodajni poslovni model. U konačnoj verziji ćemo još jednom procijeniti investicijske i operativne troškove, ali nemamo puno maneverskog prostora.</p>

 Općinski načelnik
 Krunoslav Jurgec

